

Strana 1/Side 1

1) **BOHUSLAV MARTINŮ**

RYTINY (ESTAMPES)
ENGRAVINGS

Andante 5 : 54
Adagio 7 : 08
Poco allegro 4 : 39

2) **OLDŘICH FLOSMAN**

SEN O HOUSLÍCH (SONATA-FANTASIA)
DREAMING OF THE VIOLIN 8 : 20
Bohumil Kotmel — housle/violin

Strana 2/Side 2

3) **BOHUSLAV MARTINŮ**

FRESKY PIERO DELLA FRANCESCA
LES FRESQUES DE PIERO DELLA
FRANCESCA

FRESCOES BY PIERO DELLA FRANCESCA
Andante poco Moderato 7 : 42
Adagio 6 : 14
Poco Allegro 5 : 31

STÁTNÍ SYMFONICKÝ ORCHESTR V GOTT-
WALDOVĚ ŘÍDÍ ROSTISLAV HALIŠKA

GOTTWALDOV STATE SYMPHONY
ORCHESTRA UNDER ROSTISLAV HALIŠKA

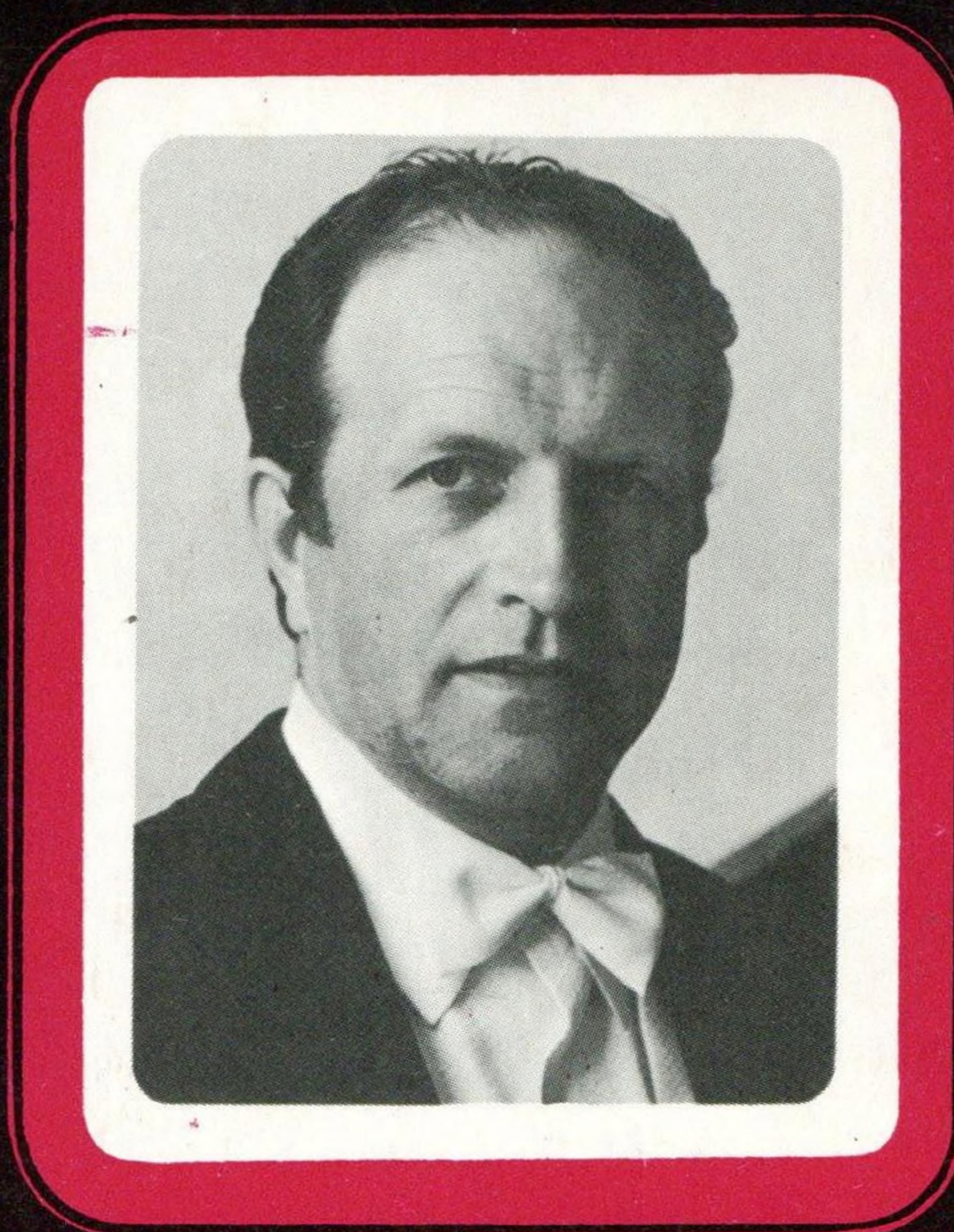
Nahráno v sále Stadiónu, Brno 1978

Recorded at the "Stadion" Hall, Brno, in 1978

Hudební režie/Music director: Bohumil Čipera

Zvuková režie/Sound director: Otakar Tajovský

Cover © Jiří Vančura 1979
Photo © Miloš Gregor 1979
Sleevenote © Jiří Fukač 1979

ROSTISLAV HALIŠKA

Poměrně krátká historie Státního symfonického orchestru v Gottwaldově neoplývá vnějšími ději, avšak zaujme jedinečnou dialektikou atypických a zcela typických rysů. Za atypické lze pokládat to, že velké středisko muzikantsky vyspělého východomoravského regionu bylo s to zformovat profesionální hudební instituci až po desetiletích jednostranně industriálního vývoje. Nejvyšší typický je fakt, že teprve přebudování batovského Zlína na socialistický Gottwaldov se stala hybnou silou kulturního rozmachu, takže vývoj orchestru zřetelně odráží všechny impulsy kulturní politiky, usilující o důslednou demokratizaci hodnot.

Základem, z něhož dnešní osmdesátičlené těleso vyrostlo, byl dechový závodní orchestr doplněný o amatérské hráče smyčcových nástrojů. Jako Symfonický orchestr n. p. Svit se kolektiv představil místní veřejnosti 30. 4. 1946. Pod vedením Rudolfa Kvasnici si záhy osvojil základní repertoár a roku 1949 mu připadl významný úkol poprvé provést angažovanou Píseň zlínského pracujícího lidu od V. Nováka. Od té doby se traduje i pozitivní vztah orchestru k české soudobé i novinkové tvorbě.

V duchu demokratizačního trendu kulturního vývoje hledali Gottwaldovští i nové formy práce a vedle populárních koncertů v lázních Luhačovicích vytvořili nový progresivní typ výchovného koncertu pro školy a dělnickou mládež. Za dirigenta Richarda Týnského získává těleso důstojný stánek v gottwaldovském Domě umění (provoz zahájen 1955 nastudováním Janáčkovy Tarase Bulby). Orientace na soudobý repertoár se prohlubuje za jedenáctileté dirigentské éry Eduarda Fischera a pod dirigenty Zdeňkem Bilkem a Rostislavem Hališkou (v čele tělesa od 1975) upevňuje orchestr svou pozici v českém hudebním dění (účast na přehlídkových a festivalových akcích v Praze a Brně) i v zahraniční kulturní reprezentaci (Polsko, NDR, Itálie, Maďarsko, Rumunsko). U tělesa působí i Smíšený pěvecký sbor Dvořák, řízený Ferdinandem Váňou. Jako nositel titulu Vzorný pracovník ministerstva kultury pečuje orchestr též o mladé talenty. S Pragokonzertem pořádá bienále Talentinum (mezinárodní festival mladých koncertních umělců), sólistkou tělesa je od roku 1974 pianistka Božena Steinerová a druhým dirigentem se stal laureát mezinárodních soutěží mladých dirigentů Stanislav Macura. Laureátu čestných soutěží Bohumilu Kotmelovi byla dána příležitost i na této desce, jejíž náplní je soudobá tvorba. Právě v konfrontaci s díly tohoto typu si orchestr vytvořil svůj interpretační styl vycházející z adekvátního chápání soudobé zvukovosti. Zvláště blízká jsou naturelu tělesa pozdní díla Bohuslava Martinů (1890–1959). Trídílné Fresky Piera della Francesca (1955) psané pod dojmem reálných zážitků z děl velkého malíře 15. století mají ráz suity pro velký orchestr. Martinů zdůrazňoval volnost formy a nedeskriptivnost jednotlivých částí, jejichž harmonické a instrumentační bohatství slouží přetlumočení všelidského smyslu barevných kompozic. Úvodní Andante poco moderato se nicméně vztahuje k fresce vystihující rozhovor královny ze Sáby s Salamounem, volná věta se připíná k obrazu Konstantinovo vidění a teprve Poco allegro akceptuje fantazijně emociální podstatu malířské výpovědi ve zcela obecné rovině.

panton

STE

8110 C

G/Kčs 30

V pozdějších orchestrálních Rytinách (Estampes, hraje pak již výtvarný impuls roli pouhé vstupní vace, díky níž může skladatel formou triptychu nout rozmanité polohy ničím nespoutané fantazij Tvar si ovšem i tak uchovává zřetelné kontury volné střední části výrazné sólové melodie dech nástrojů). Se zaměřením pozdní tvorby Martinů v hém koresponduje i skladba Oldřicha Flosmana (1925) Sen o houslích (1962). O uvolněnosti formy s podtitul Sonata-fantasia. Ve výpovědi kontrastují maticky vypjaté polohy s lyrickými pasážemi. Dílo stává svéráznou oslavou nástroje, který se ujímá i lu perzonifikace dívčí citovosti. Není divu, že se o houslích stal nejen úspěšnou komorní skladbou i podkladem choreografické kreace, pro niž autor tvořil orchestrální verzi díla. Pro gottwaldovský ora Flosman dílo znovu instrumentoval (1978), př uchoval původní lyricko-komorní ráz hudby, jejíž : něný rytmus, široká moderní zpěvnost a bar umožňují citlivou spolupráci sólisty s orchestrálním zadím.

The Gottwaldov State Symphony Orche is one of the youngest Czech orchestral dies. Established on amateur basis in 1 it soon matured — under experienced ductors, including R. Kvasnica, R. Týnská Fischer, Z. Bílek and R. Hališka — into ensemble which performs an important role the Czech musical life and in international cultural exchange (tours of Poland, Italy, GDR, Hungary and Rumania). The orche devotes systematic care to young perform (it organizes the Talentinum event, held twice a year), and has developed a special of educational concerts for young people. Throughout the ensemble's history, the dominant feature of its repertoire have been contemporary works, as this record also shows B. Martinů's late works, the orchestra presents the three-part suite Frescoes by Piero della Francesca (1955), inspired by the works of the great 15th-century painter, and the triptych Engravings (1958, the impulse to which is also visual, with the added impact of sound. O. Flosman's Dreaming of the Violin (Sonata-Fantasia) of 1962 is known to listeners in its chamber version, which the composer has orchestrated. The work is an eulogy to the solo instrument, which also personifies here pure maidenly emotion.

Panton, vydavatelství
Českého hudebního fondu,
Říční 12, 118 39 Praha 1